

v evropské politice (10. 12. – 16. 12. 2018)

Událost týdne:

10. prosince přislíbil francouzský prezident Emmanuel Macron opatření v hospodářské a sociální politice, která by měla vést ke zlepšení životních podmínek ve Francii. Macron mimo jiné přislíbil růst minimální mzdy od ledna 2019 o 100 eur měsíčně či rozšíření okruhu důchodců, kterým nebudou zvýšeny sociální odvody. Macron tak reagoval na opakované a rozsáhlé protesty hnutí tzv. žlutých vest, které v uplynulých týdnech otráasaly francouzskou politikou. Opozice kritizuje Macronovy ústupky jako nedostatečné. Blokády silnic na protest proti Macronově vládě pokračovaly navzdory přislíbeným opatřením i v následujících dnech. Koncem týdne demonstrovalo po celé Francii asi 66 tisíc členů hnutí žlutých vest. To je dle francouzských úřadů méně než v předchozích týdnech, v nichž si protesty vyžádaly už osm mrtvých.

10. prosince potvrdil Soudní dvůr EU, že Velká Británie může jednostranně stáhnout své rozhodnutí opustit EU. Dle soudu tak může učinit demokraticky a v souladu se svými právními předpisy až do chvíle, než začne platit dohoda o brexitu. Ve stejný den odložila britská premiérka Theresa Mayová kvůli vnitropolitickým neshodám hlasování o brexitu. Dodala, že o sporné otázce režimu irské hranice bude s EU ještě jednat. Možnost nového vyjednání dohody však následně vyloučil předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker. Summit zemí EU v tomtéž týdnu ujasnil, že tzv. irská pojistka by v případě spuštění byla jen dočasným řešením situace.

11. prosince došlo k útoku ve francouzském Štrasburku na vánoční trhy ve čtvrti Neudorf, kdy útočník krátce před osmou hodinou večer pronikl na trhy a začal střílet po návštěvnicích. Tři lidé na místě zemřeli, další dva podlehli zraněním později v nemocnici. Útočníkem byl dle francouzských úřadů 29letý štrasburský rodák a recidivista Chérif Chekatt, který byl již delší dobu sledován kvůli možné náboženské radikalizaci. Policisté Chekatta zneškodnili v přestřelce po rozsáhlém pátrání o dva dny později. Chekattův otec uvedl v rozhovoru pro televizi France 2, že jeho syn sympatizoval s teroristickou organizací Islámský stát.

12. prosince schválil maďarský parlament navzdory odporu opozice novelu zákoníku práce, zvanou „otrocký zákon“, která navyšuje limit přesčasů. Nově tak zaměstnanci mohou mít až 400 přesčasových hodin za rok namísto dosavadních 250. Proti přijetí novely protestovalo v průběhu týdne v Budapešti několik tisíc lidí. Demonstrace dosáhly svého vrcholu v neděli, kdy v centru maďarské metropole protestovalo proti novele a celkově proti vládě premiéra Viktora Orbána zhruba 10 tisíc lidí.

13. prosince schválil Evropský parlament (EP) usnesení, které Evropskou komisi (EK) vyzývá k prošetření a přijetí opatření ve věci možného střetu zájmů českého premiéra Andreje Babiše. Usnesení mimo jiné nabádá i k pozastavení evropských financí pro koncern Agrofert, z jehož činnosti dle právníků EK Babiš stále profituje.

15. prosince se zástupci téměř 200 států dohodli v polských Katovicích na konkrétních pravidlech plnění pařížské dohody o klimatu z roku 2015. Světová konference o klimatu COP24 měla skončit o den dříve, kvůli neshodám však byla prodloužena.

16. prosince se v Bruselu zúčastnilo kolem 5 a půl tisíc lidí demonstrace krajně pravicových skupin zaměřené proti migračnímu paktu OSN. Policie proti výtržníkům použila slzný plyn a vodní dělo. Ve vazbě skončilo nejméně 90 osob.

Telegraficky

- Dne 10. prosince informovala agentura ČTK s odvoláním na list Saarbrücker Zeitung, že nová předsedkyně Křesťanskodemokratické unie (CDU) Annegret Krampová-Karrenbauerová se podle vlastního vyjádření nechce stát ministryní ve vládě konzervativní unie CDU/CSU a SPD.
- Dne 12. prosince ustála britská premiérka Theresa Mayová hlasování o nedůvěře své vlastní strany a obhájila tak post předsedkyně konzervativců.
- Dne 13. prosince rozhodl summit EU v Bruselu o prodloužení hospodářských sankcí vůči Rusku o dalších šest měsíců.

